

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane
10000 Zagreb, Planinska 2a**

KLASA: 322-02/19-01/53
URBROJ: 525-10/1316-20-1
Zagreb, 6. listopada 2020.

**AFRIČKA SVINJSKA KUGA
NACIONALNI KRIZNI PLAN**

Listopad 2020.

Ovaj dokument sadrži plan mjera koje se provode u slučaju pojave afričke svinjske kuge (ASK) u Republici Hrvatskoj (RH).

Nacionalni krizni plan za ASK izrađen je u skladu s člankom 25. stavkom 4. Zakona o veterinarstvu (Narodne novine, br. 82/13, 148/13 i 115/18) i člankom 21. Pravilnika o mjerama kontrole afričke svinjske kuge (Narodne novine, br. 112/07).

Procedure nužne za provođenje ovog plana na terenu kao i uloge tijela uključenih u provođenje suzbijanja i iskorjenjivanja ASK opisane su u Priručniku koji je sastavni dio ovog dokumenta.

U skladu s odredbama članka 21. Pravilnika o mjerama kontrole afričke svinjske kuge Nacionalni krizni plan za ASK mora biti ažuriran najmanje svakih 5 godina ili češće, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju ASK te promjene vezane na mjere kontrole bolesti.

Nacionalni krizni plan za ASK objavljen je na mrežnim stranicama Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

Revizijom kriznog plana (KLASA: 322-01/18-01/316 od 8. svibnja 2018.) napravljene su sljedeće strukturalne izmjene:

- Ažurirana je zakonska i podzakonska osnova
- Ažurirani su članovi NKS i LKS sukladno novom ustroju sustava državne uprave i državnih upravnih organizacija
- Ažurirane su dijagnostičke metode
- Ažuriran je popis opreme potreban za poduzimanje mjera
- Ažurirani su kontakt brojevi podružnica Hrvatskog veterinarskog instituta

Sadržaj

1. Zakonska osnova	4
1.1. Zakonska osnova za suzbijanje, iskorjenjivanje i nadzor ASK.....	4
1.2. Usmrćivanje ili klanje zaraženih životinja i onih koje su bile s njima u kontaktu.....	5
1.2.4. Zakonski temelj za onoga tko obavlja usmrćivanje:.....	5
1.3. Naknada štete	5
1.4. Izvješćivanje o sumnji na ASK.....	6
1.5. Provedba mjera u slučaju sumnje na ASK.....	6
1.6. Izvješćivanje o potvrđenoj pojavi bolesti ASK	6
1.7. Provedba mjera u slučaju potvrđenoga slučaja ASK	7
1.8. Provedba mjera u slučaju kada je potvrđeno izbijanje ASK na gospodarstvu koje se sastoji od različitih proizvodnih jedinica	7
1.9. Provedba mjera na kontaktnim gospodarstvima.....	7
1.10. Provedba epidemiološkog istraživanja	7
1.11. Provedba mjera na zaraženom području	7
1.12. Provedba mjera na ugroženom području.....	7
1. 13. Provedba čišćenja i dezinfekcije	7
1.14. Ponovno uvođenje svinja na gospodarstvo nakon izbijanja bolesti.....	8
1.15. Provedba mjera u slučaju potvrde ASK na klaonici ili u prijevoznom sredstvu	8
1.16. Provedba mjera koje se provode u slučaju sumnje ili potvrde ASK u divljih svinja.....	8
1.17. Neškodljivo zbrinjavanje lešina	8
1.18. Kontrola kretanja	8
1.19. Odjava zarazne bolesti.....	8
2. Financijske odredbe	9
2.2. Dodatna sredstva za krizne situacije	10
2.3. Plaćanje odštete	10
3. Ustroj i subordinacija nadležnog tijela u slučaju izbijanja ASK.....	10
3.1. Nacionalni krizni stožer za suzbijanje ASK (NKS).....	12
3.2. Lokalni krizni stožer za suzbijanje ASK (LKS)	14
3.3. Stručno tijelo za ASK	16
3.4. Epidemiološka jedinica.....	17
4. Osoblje i oprema.....	18
4.1. Osoblje.....	18
4.2. Oprema.....	19
5. Dijagnostički laboratorij.....	22
5.1. Nacionalni referentni laboratorij	22
6. Upotreba, proizvodnja i prodaja cjepiva za afričku svinjsku kugu	23
7. Programi osposobljavanja i kontinuirana edukacija o ASK	23
8. Informiranje i komunikacija s javnosti.....	24
PRILOG I.....	25
NACIONALNI KRIZNI STOŽER ZA SUZBIJANJE BOLESTI (NKS) – adresa i kontakt	25
Hrvatski veterinarski institut – kontakti.....	32
PRILOG II/3	33
Objekt za prerađu nusproizvoda kategorije 1 – adresa i kontakt.....	33
PRILOG II/4	34
REFERENTNI LABORATORIJ EU ZA ASK.....	34
DODATAK 1	39
SADRŽAJ PRIRUČNIKA ZA ASK.....	39

1. Zakonska osnova

1.1. Zakonska osnova za suzbijanje, iskorjenjivanje i nadzor ASK

- Zakon o veterinarstvu (Narodne novine, br. 82/13, 148/13 i 115/18) – u dalnjem tekstu: Zakon o veterinarstvu.
- Pravilnik o mjerama kontrole afričke svinjske kuge (Narodne novine, broj. 112/07) – u dalnjem tekstu: Pravilnik 112/07.
- Pravilnik o priručniku za afričku svinjsku kugu (Narodne novine, br. 116/08) – u dalnjem tekstu: Pravilnik 116/08.
- Pravilnik o prijavi bolesti životinja (Narodne novine, broj. 65/20) - u dalnjem tekstu: Pravilnik 65/20.
- Naredba o mjerama zaštite zdravlja životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju za tekuću godinu (u dalnjem tekstu: Naredba).
- Zakon o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 102/17, 32/19) – u dalnjem tekstu Zakon 102/17, 32/19.
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja – u dalnjem tekstu Uredba 1099/2009.
- Zakon o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 125/13, 14/14, 92/14)
- Zakon o Državnom inspektoratu (Narodne novine, broj. 115/2018)
- Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinskog podrijetla) (SL L 300, 14. 11. 2009., sa svim izmjenama i dopunama).
- Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive (SL L 54, 26. 2. 2011., sa svim izmjenama i dopunama).
- Uredba br. 652/2014 Europskog parlamenta i vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reproduksijski materijal, o izmjeni direktive Vijeća 98/56/EZ, 2000/29/EZ i 2008/90/EZ, uredbi (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 882/2004 i (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 66/399/EEZ, 76/894/EEZ i 2009/470/EZ – u dalnjem tekstu Uredba 652/2014

1.2. Usmrćivanje ili klanje zaraženih životinja i onih koje su bile s njima u kontaktu

1.2.1. Zakon o veterinarstvu, članak 25. stavak 1. točka 9., na temelju kojega nadležni veterinarski inspektor Državnog inspektorata Republike Hrvatske (u daljem tekstu: nadležni veterinarski inspektor) može narediti usmrćivanje ili u određenim slučajevima klanje oboljele i na zarazu sumnjive životinje te članak 33. stavak 2. na temelju kojega mjere usmrćivanja i prisilnog klanja zaraženih i na zaraznu bolest sumnjivih životinja može narediti čelnik Uprave ili nadležni veterinarski inspektor.

1.2.2. U skladu sa Zakonom 102/17, 32/19 članak 4. točka 35. usmrćivanje je bilo koji namjerno provedeni postupak koji dovodi do smrti životinje.

1.2.3. U skladu sa Uredbom Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja, propisani su postupci usmrćivanja životinja pri kontroli bolesti, prema kojima usmrćivanje u svrhu kontrole bolesti mora biti obavljeno:

1. primjenom pištolja ili puške;
2. usmrćivanje električnom strujom;
3. izlaganjem ugljičnom dioksidu.

Iznimno, nadležno tijelo može odobriti druge postupke usmrćivanja, pod uvjetom da se obavljaju u skladu s Uredbom 1099/2009.

1.2.4. Zakonski temelj za onoga tko obavlja usmrćivanje:

Zakon o veterinarstvu, članak 154. stavak 2., prema kojem ovlašteni veterinar obavlja i provodi kontrolu nad provođenjem naređenih mjera za suzbijanje zaraznih bolesti.

Zakon 102/17, 32/19, članak 11. stavak 1. podstavak 3. i 4., u skladu s kojim se usmrćivanje životinja može provesti kad životinja boluje od neizlječive bolesti i u svrhu provođenja mjera za kontrolu bolesti u skladu s propisima iz područja veterinarstva, posebno onih koje mogu ugroziti ljude ili nanijeti velike gospodarstvene štete.

Sukladno Zakonu 102/17, 32/19 člankom 11., stavkom 4., propisano je kako životinju može usmrтiti samo doktor veterinarske medicine ili stručno osposobljen veterinarski tehničar pod nadzorom doktora veterinarske medicine.

1.3. Naknada štete

Zakon o veterinarstvu, članak 34. i 35. na temelju kojeg za životinju koja je usmrćena, zaklana ili uginula zbog provedene naređene mjere, kao i za oštećene ili uništene predmete zbog provedbe naređenih mjera iz članka 33. Zakona o veterinarstvu, posjednik životinje odnosno vlasnik predmeta, ima pravo na naknadu u visini tržišne cijene, na dan izvršenja mјere.

1.4. Izvješćivanje o sumnji na ASK

Zakon o veterinarstvu, članak 18., stavak 1. i pravilnik Pravilnik 65/20, članak 3. na temelju kojih pri pojavi znakova bolesti, pobačaja i/ili uginuća, posjednik životinje mora o navedenom odmah i bez odgađanja izvijestiti veterinara.

Zakon o veterinarstvu članak 24., stavak 1. i Pravilnik 65/20, članak 6. na temelju kojih u slučaju sumnje na bilo koju bolest iz Priloga I ovlašteni veterinar mora o tome bez odgađanja, a najkasnije u roku 24 sata, električkim putem, u iznimnim slučajevima zbog žurnosti i telefonom izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane (u dalnjem tekstu: Uprava) te nadležnog veterinarskog inspektora.

1.5. Provedba mjera u slučaju sumnje na ASK

1. 5. 1. Zakon o veterinarstvu članak 20., stavak 1.

1.5.2. Pravilnik 112/07, članak 4. na temelju kojega nadležni veterinarski inspektor slučaju da se na gospodarstvu nalazi jedna ili više svinja za koje se sumnja da su zaražene virusom ASK, mora odmah provesti službeno ispitivanje kako bi se potvrdila ili isključila pojava iste bolesti.

1.5.3. Tijekom nadzora na gospodarstvu nadležni veterinarski inspektor mora provesti kontrolu registra svinja na gospodarstvu i identifikacijskih oznaka svinja u skladu s Pravilnikom o obaveznom označavanju i registraciji svinja (Narodne novine, br. 21/20).

1.5.4. Pravilnik 116/08, poglavlje III., u kojem su navedene smjernice za glavne kriterije prema kojima se neko gospodarstvo može smatrati sumnjivim na ASK

1.6. Izvješćivanje o potvrđenoj pojavi bolesti ASK

1.6.1. Zakon o veterinarstvu članak 24., stavak 1. i Pravilnik 65/20 članak 5. na temelju kojih je ovlašteni veterinar dužan potvrđenu zaraznu bolest prijaviti bez odgađanja, a najkasnije u roku 24 sata, telefonom i električkim putem na obrascu objavljenom na službenoj Internet stranici Uprave, Upravi i veterinarskom inspektoru. Na temelju članka 24., stavka 3. Zakona o veterinarstvu, o pojavi zarazne bolesti nadležni veterinarski inspektor dužan je, na svom području izvijestiti pravne i fizičke osobe koje obavljaju veterinarsku djelatnost i nadležnu veterinarsku službu Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Na temelju članka 26., stavka 2. Zakona o veterinarstvu Uprava mora na propisani način prijaviti svaku pojавu bolesti koja podliježe obveznoj prijavi Europskoj komisiji i OIE.

1.6.2. Pravilnik 65/20, članak 10. na temelju kojega Uprava izravno Europskoj komisiji i drugim državama članicama Europske unije unutar 24 sata prijavljuje:

- primarno izbijanje ASK, i
- ukidanje mjera ograničenja nakon iskorjenjivanja posljednjeg izbijanja ASK.

1.6.3. Pravilnik 65/20, članak 11. na temelju kojega Uprava izravno Europskoj komisiji prijavljuje:

- sekundarna izbijanja ASK prvog radnog dana u tjednu za protekli tjedan uključujući i nedjelju.

1.7. Provedba mjera u slučaju potvrđenoga slučaja ASK

1.7.1. Pravilnik 112/07, članak 5. na temelju kojeg nadležni veterinarski inspektor mora u slučajevima kada je prisutnost ASK na gospodarstvu službeno potvrđena, uz mjere koje se provode na sumnjivim gospodarstvima narediti i provedbu mjera iz članka 5.

1.7.2. Pravilnik 116/08, Poglavlje IV/ B, u kojem su opisani postupci uzimanja uzoraka na gospodarstvu prilikom usmrćivanja svinja nakon što je bolest potvrđena.

1.8. Provedba mjera u slučaju kada je potvrđeno izbijanje ASK na gospodarstvu koje se sastoji od različitih proizvodnih jedinica

Pravilnik 112/07, članak 6. u kojemu su propisane mjere koje se provode u slučaju potvrđene ASK na gospodarstvu koje se sastoji od dviju ili više odvojenih proizvodnih jedinica.

1.9. Provedba mjera na kontaktnim gospodarstvima

Pravilnik 112/07, članak 7. u kojem su propisane mjere koje se provode na kontaktnim gospodarstvima. U skladu s člankom 2. točkom (k) Pravilnika 112/07, kontaktno gospodarstvo je ono gospodarstvo na koje je ASK mogla biti unesena bilo kao rezultat njegove lokacije ili zbog kretanja osoba, svinja ili vozila, ili na bilo koji drugi način.

1.10. Provedba epidemiološkog istraživanja

Pravilnik 112/07, članak 8. u kojem je propisano da se epidemiološko ispitivanje u odnosu na sumnju ili izbijanje ASK provodi na temelju upitnika koji je sastavni dio Nacionalnog kriznog plana.

1.11. Provedba mjera na zaraženom području

Pravilnik 112/07, članak 10.

1.12. Provedba mjera na ugroženom području

Pravilnik 112/07, članak 11.

1.13. Provedba čišćenja i dezinfekcije

Pravilnik 112/07, članak 12.

Zakon o veterinarstvu, članak 48. i članak 25., stavak 1., točka 20.

1.14. Ponovno uvodenje svinja na gospodarstvo nakon izbijanja bolesti

Pravilnik 112/07, članak 13.

Pravilnik 116/08, poglavlje IV.- E.

1.15. Provedba mjera u slučaju potvrde ASK na klaonici ili u prijevoznom sredstvu

Pravilnik 112/07, članak 14.

1.16. Provedba mjera koje se provode u slučaju sumnje ili potvrde ASK u divljih svinja

Pravilnik 112/07, članak 15.

Pravilnik 116/08, poglavlje IV. točka H.

1.17. Neškodljivo zbrinjavanje lešina

1.17.1. Zakon o veterinarstvu, članak 98., stavak 1. u kojem je navedeno da se poslovanje s nusproizvodima i od njih dobivenim proizvodima obavlja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 i Uredbom (EU) br. 142/2011.

U Republici Hrvatskoj poslove neškodljivog zbrinjavanja obavlja Agroproteinka d.d. (adresa i broj telefona nalazi se u Prilogu II/3).

1.17.2. Zakon o veterinarstvu, članak 25., stavak 3. na temelju kojega ministar može u slučaju potrebe neškodljivog zbrinjavanja velike količine lešina svinja, odrediti i druge lokacije i načine zbrinjavanja.

1.18. Kontrola kretanja

Zakon o veterinarstvu, članci 25., 28., 29. i 31. na temelju kojih je nadležni veterinarski inspektor dužan odrediti skupine veterinarskih djelatnika, a ovisno o razini ugroženosti, može zatražiti i sudjelovanje drugih službi. Ministar, na prijedlog čelnika Uprave, može zatražiti da Vlada RH odredi način sudjelovanja Ministarstva unutarnjih poslova, ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH u provođenju mera ograničenja ili zabrane kretanja osoba i životinja za određena područja, a po potrebi i dijelova granice Republike Hrvatske.

1.19. Odjava zarazne bolesti

1.19.1. Zakon o veterinarstvu, članak 11., stavak 7. uvjeti za prestanak važenja mera te način izvještavanja propisuje ministar.

1.19.2. Zakon o veterinarstvu, članak 25. stavak 8. na temelju kojeg se smatra da je zarazna bolest prestala kad nakon liječenja i ozdravljenja, usmrćenja, klanja ili uginuća posljednje

oboljele životinje i kad nakon provedbe završne dezinfekcije, odnosno dezinsekcije i deratizacije, protekne najduže vrijeme inkubacije za tu zaraznu bolest, ukoliko nije drugačije propisano.

1.19.3. Pravilnik 65/20, članak 8. na temelju kojeg nadležni veterinarski inspektor dostavlja Upravi izvješće o odjavi potvrđenog slučaja bolesti životinja iz Priloga I. Pravilnika 65/20.

Nadležni veterinarski inspektor Izvješće dostavlja najkasnije 24 sata nakon odjave bolesti elektroničkim putem na obrascu koji je objavljen na mrežnim stranicama Uprave, čime veterinarski inspektor potvrđuje da su na predmetnom mjestu izbijanja bolesti ispunjeni svi propisani uvjeti za odjavu bolesti životinja.

2. Financijske odredbe

2.1. Planirana sredstva za krizne situacije

Zakon o veterinarstvu, članak 25. stavak 5. i članak 133.

U skladu s Uredbom 652/2014 na posebnoj poziciji državnog proračuna osiguravaju se sredstva za financiranje mjera zdravstvene zaštite životinja namijenjena za:

Podmirenje troškova za suzbijanje određenih zaraznih ili nametničkih bolesti i to:

1. isplatu naknada za usmrćene ili zaklane životinje te za uništene proizvode životinskog podrijetla, odnosno uništene ili oštećene predmete tijekom provođenja naređenih mjera, naređeno razdoblje čekanja koje treba poštivati prije uvođenja (obnove) novih životinja na gospodarstvu nakon klanja, preventivna cijepljenja i dijagnostička ispitivanja, zaprečivanje zaraženog ili ugroženog područja, dezinfekciju, dezinsekciju, deratizaciju, troškove veterinara i drugih veterinarskih djelatnika iz članka 30., stavka 1. Zakona o veterinarstvu, uklanjanje lešina životinja, za nabavu i uskladištenje te nadopunjavanje minimalno potrebne opreme za krizne stožere osnovane za provedbu kriznih planova.
2. osiguravanje zaliha cjepiva, odnosno njegova interventnog uvoza te pristup međunarodnim bankama cjepiva
3. podmirenje troškova utvrđivanja pojave zarazne ili nametničke bolesti i laboratorijske dijagnostičke pretrage zaraznih ili nametničkih bolesti životinja
4. podmirenje troškova tiskanja i distribucije propisanih obrazaca, evidencija i druge dokumentacije,
5. razvitak i primjenu novih dijagnostičkih i analitičkih postupaka,
6. provođenje državnog monitoringa propisanog veterinarskim propisima,
7. druge svrhe u svezi s kontrolom bolesti i dobrobiti životinja,
8. provođenje službenih kontrola.

Troškovi veterinarskih usluga i suzbijanja ASK, a koji prelaze uobičajene tekuće troškove, financiraju se iz Državnog proračuna.

2.2. Dodatna sredstva za krizne situacije

U slučaju da su za financiranje suzbijanja i iskorjenjivanja dugotrajne ili proširene epidemije potrebna dodatna sredstva, uz ona koja se dodjeljuju iz Državnog proračuna za nepredviđene pojave bolesti životinja, ista će biti povučena iz sredstava proračuna namijenjenih za krizne situacije (npr. elementarne i druge nepogode).

2.3. Plaćanje odštete

Zakon o veterinarstvu, članak 34.

Za životinju koja je usmrćena, zaklana ili uginula zbog provedbe naređene mjere, kao i za oštećene ili uništene predmete zbog provedbe naređenih mjeru, posjednik životinje odnosno vlasnik predmeta ima pravo na naknadu u visini tržišne cijene, na dan izvršenja mjeru.

Procjenu vrijednosti životinje odnosno proizvoda životinjskog podrijetla i predmeta utvrđuje povjerenstvo koje osniva čelnik Uprave u čijem sastavu mora obvezno biti nadležni veterinarski inspektor.

Rješenje o pravu na naknadu štete i visini štete donosi čelnik Uprave na prijedlog povjerenstva, u roku od 60 dana, a isplata mora uslijediti najkasnije u roku od 90 dana od dana provedene mjeru.

3. Ustroj i subordinacija nadležnog tijela u slučaju izbijanja ASK

Za upravljanje mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje osobito opasnih zaraznih bolesti nadležan je ministar poljoprivrede (ministar MP), koji odgovornost za provedbu mjeru iz Nacionalnog kriznog plana prenosi na čelnika Uprave. Odgovornost čelnika Uprave je osigurati da veterinarska služba u svakom trenutku bude spremna (u smislu organizacije, sredstava i obučenosti osoblja) suočiti se brzo i djelotvorno s pojmom bolesti. Čelniku Uprave u vrijeme epidemije pomaže Stručno tijelo i Nacionalni stožer za suzbijanje bolesti čiji je on predsjednik.

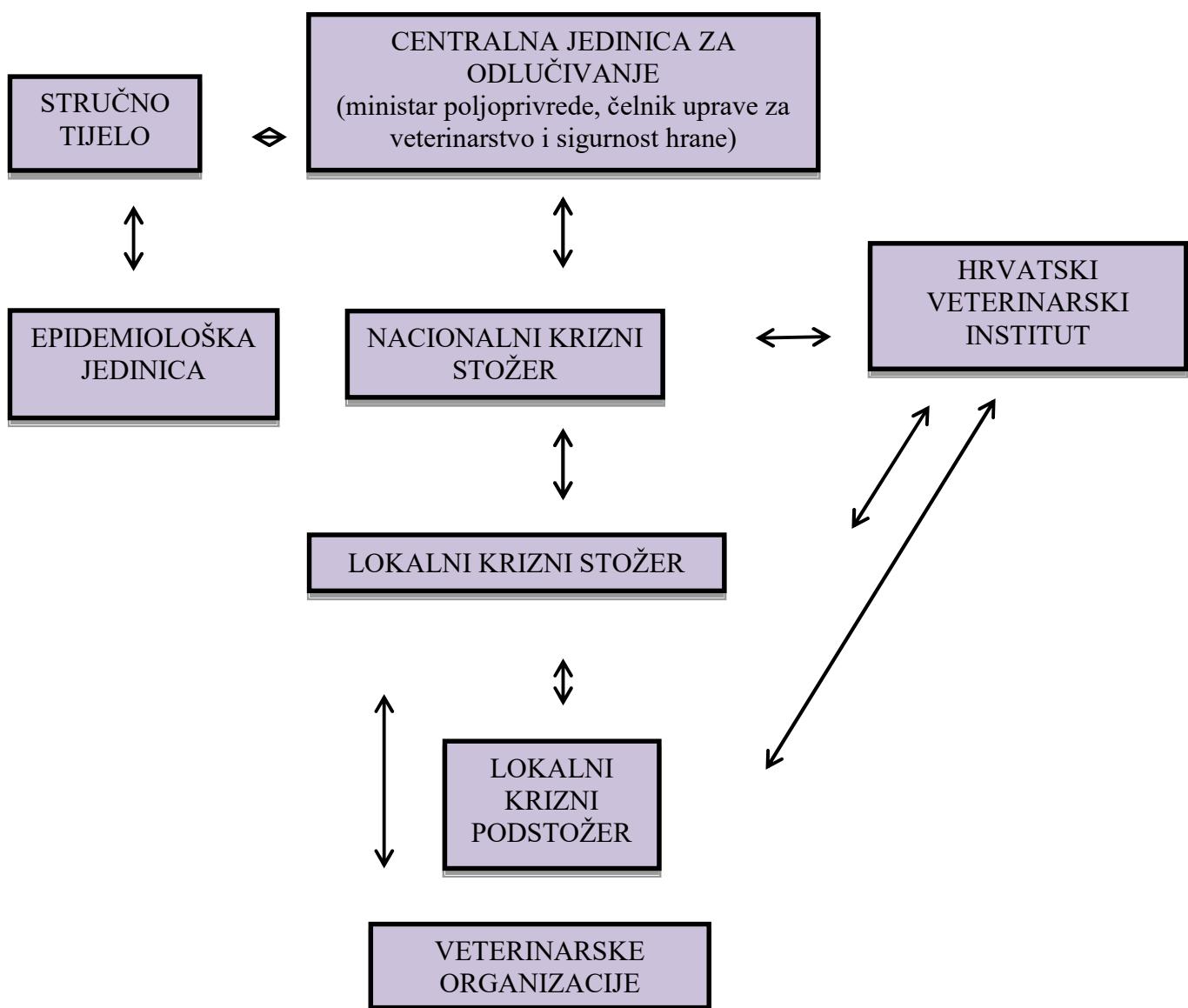
Epidemiološka jedinica je posebno stručno tijelo koje pomaže Upravi prilikom izbijanja ASK. Kod potvrđenog slučaja ASK u zemlji, epidemiološka jedinica pomaže Stručnom tijelu.

Lokalni krizni stožeri (LKS) za suzbijanje bolesti na razini županije opremljeni su i organizirani većinom u Veterinarskim uredima i/ili njihovim ispostavama, čime je osigurana brza i učinkovita provedba kriznih mjer na lokalnoj razini. Predsjednici LKS su veterinarski inspektori imenovani od strane DIRH-a koji su izravno odgovorni predsjedniku NKS.

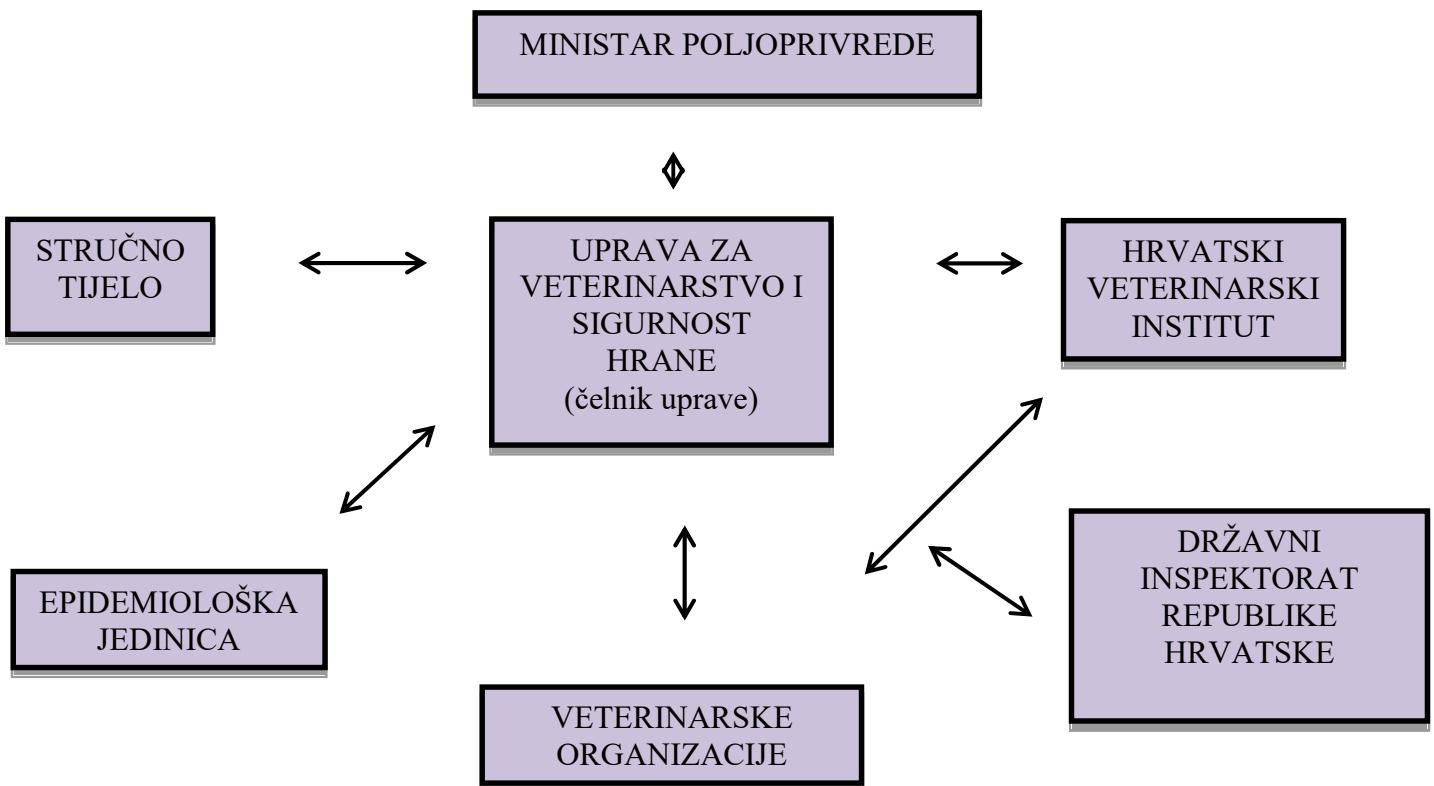
LKS raspoređeni su u 21 područnu jedinicu na teritoriju RH (mjesto, adresa i brojevi telefona nalaze se u Prilogu II /1 Nacionalnog kriznog plana).

Ukoliko se pokaže potreba, a u cilju smanjenja rizika od širenja bolesti, predsjednik lokalnog stožera osniva, uz suglasnost predsjednika NKS, podstožere LKS, koji funkcioniraju kao veterinarsko-zdravstvene jedinice smještene blizu mjesta pojave bolesti. Voditelja podstožera, koji mora biti veterinarski inspektor ili ovlašteni veterinar određuje predsjednik LKS. Voditelj podstožera LKS izravno je odgovoran predsjedniku LKS.

KOMUNIKACIJA I SUBORDINACIJA U KRIZNOJ SITUACIJI

KOMUNIKACIJA I SUBORDINACIJA U „MIRNO VRIJEME“

3.1. Nacionalni krizni stožer za suzbijanje ASK (NKS)

3.1.1. Osnivanje Nacionalnog kriznog stožera i zadaci

Pravilnik 112/07, članak 22.

Zakon o veterinarstvu, članak 25., stavak 3. i 4.

NKS upravlja i prati postupke koje provode tijela koja su određena od strane Uprave da na lokalnoj razini koordiniraju suzbijanje i iskorjenjivanje ASK, a odgovoran je za:

- utvrđivanje svih mjera potrebnih za kontrolu, suzbijanje i iskorjenjivanje ASK,
- osiguravanje brze i učinkovite provedbe mjera potrebnih za kontrolu, suzbijanje i iskorjenjivanje ASK od strane LKS
- dodjeljivanje kadrova i drugih resursa LKS za suzbijanje ASK,
- dostavljanje podataka Vladi Republike Hrvatske, Europskoj komisiji, državama članicama Europske unije i drugim zainteresiranim državama, veterinarskim

- organizacijama, poljoprivrednim, trgovinskim udrugama i drugim zainteresiranim tijelima,
- e) suradnju s dijagnostičkim laboratorijem,
 - f) suradnju s tiskom i drugim medijima,
 - g) organizaciju hitnog cijepljenja kada je to zakonski moguće i opravdano te određivanje područja cijepljenja,
 - h) suradnju s policijom i vojskom kako bi se osigurala provedba svih propisanih mjera.

NKS se aktivira čim se potvrdi pojava ASK na području RH.

NKS za suzbijanje i iskorjenjivanje ASK osniva se rješenjem ministra MP.

U slučaju službeno potvrđene ASK, NKS telefonski izvještava predsjednika LKS ili, u slučaju njegove odsutnosti, obavještava zamjenike u području u kojem je ASK potvrđena.

3.1.2. Osoblje NKS

Kako bi se osiguralo djelotvorno rukovođenje u osoblje NKS su uključeni:

- čelnik Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane (UVSH) - predsjednik (NKS)
- predstavnik Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane Državnog inspektorata Republike Hrvatske nadležan za službu veterinarske inspekcije
- predstavnik Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane Državnog inspektorata Republike Hrvatske nadležan za službu granične veterinarske inspekcije
- predstavnik Sektora za sanitarnu inspekciiju Državnog inspektorata Republike
- načelnik Sektora za sigurnost hrane i veterinarsko javno zdravstvo, UVSH, MP
- načelnik Sektora za zdravlje i zaštitu životinja, UVSH, MP
- voditelj Službe za zdravlje životinja, UVSH, MP
- voditelji Odjela za epidemiologiju, krizno planiranje i procjenu rizika, UVSH, MP
- voditelj Odjela za zaštitu životinja, UVSH, MP
- voditelj Službe za organizaciju veterinarske djelatnosti, UVSH, MP
- voditelj Odjela za organiziranje i praćenje veterinarske djelatnosti i koordinaciju u području hrane i hrane za životinje, UVSH, MP
- voditelj Odjela za ovlašćivanje laboratorijskih i informacijskih sustava, UVSH, MP
- predstavnik Uprave šumarstva, lovstva i drvene industrije, MP
- čelnik Uprave nadležne za registraciju, označavanje i sljedljivost, MP
- osoba odgovorna za odnose s javnošću, MP
- predstavnik Uprave za finansijske poslove i javnu nabavu, MP
- predstavnik Sektora za pravne poslove (Glavno tajništvo), MP
- ravnatelj Hrvatskog veterinarskog instituta
- voditelj Laboratorija za dijagnostiku ASK
- predstavnik Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- predstavnik Ministarstva obrane
- predstavnik Ministarstva financija
- predstavnik Ministarstva pravosuđa i uprave
- predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova
- predstavnik Ministarstva zdravstva

- predstavnik Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova
- predstavnik Ravnateljstva civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova
- predstavnik Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja
- predstavnik Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu
- predsjednik Hrvatske veterinarske komore
- predstavnik Gospodarskog interesnog udruženja „Croatia stočar“.
- predstavnik Saveza uzgajivača svinja

Imenovani predsjednik NKS odgovoran je za pripravnost u slučaju pojave ASK, planiranje za slučaj izvanrednih situacija i organiziranje za slučaj izvanrednog stanja, a odgovara ministru MP.

O svim događanjima vezanim uz pojavu bolesti vode se kronološke zabilješke u obliku dnevnika.

3.2. Lokalni krizni stožer za suzbijanje ASK (LKS)

3.2.1. Osnivanje lokalnog stožera i zadaci

Zakon o veterinarstvu, članak 25., stavak 3. i 4.

Pravilnik 112/07, članak 22.

Uprava osniva LKS rješenjem ministra MP. Predsjednik i zamjenik predsjednika LKS su veterinarski inspektorji imenovani od strane Državnog inspektorata Republike Hrvatske. Sjedišta i kontakti LKS navedeni su u Prilogu II/1. Ukoliko to situacija zahtijeva, formiraju se i lokalni krizni podstožeri.

LKS na lokalnoj razini koordinira suzbijanje i iskorjenjivanje ASK.

Dužnosti i obveze LKS su:

- pripremiti i provesti istraživanje sumnjivih slučajeva ASK na područjima njihove odgovornosti, u skladu s Pravilnikom 112/07;
- organizirati hitan prijevoz uzoraka do dijagnostičkog laboratorija (kurirom, službom za dostavu uzoraka, ovisno o tome kako je organizirano na lokalnoj razini);
- označiti neko gospodarstvo „zaraženim“ na osnovi rezultata laboratorijskih testova i drugih dokaza, nakon savjetovanja s NKS u skladu s Pravilnikom 112/07 (plakati se nalaze u Prilogu IV);
- angažirati potrebno osoblje i opremu na zaraženom gospodarstvu;
- odrediti „čiste i nečiste puteve“;
- izdati rješenja o usmrćivanju i neškodljivom uklanjanju svinja na zaraženim gospodarstvima i svinja koje su bile u kontaktu s zaraženim svinjama u skladu s Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom 112/07 (Rješenje o usmrćivanju svinja nalazi se u Prilogu IV);

- pripremiti i nadzirati čišćenje i dezinfekciju gospodarstava s kojih potječu životinje, uključujući kontaminiranu opremu, materijal i vozila u skladu s Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom 112/07, Dodatak II (dezinfekciju obavlja DDD služba u ovlaštenim veterinarskim organizacijama, a po potrebi se mogu aktivirati Oružane snage RH koje posjeduju svu potrebnu opremu i osoblje obučeno za rad s istom);
- surađivati s NKS pri određivanju zaraženih i ugroženih područja te savjetovati NKS po pitanju posebnih mjera suzbijanja bolesti koje bi mogle biti potrebne u tim područjima u skladu s Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom 112/07;
- uspostaviti ograničenje kretanja unutar zaraženih i ugroženih područja u skladu s Pravilnikom 112/07;
- surađivati s policijom i ostalim odgovornim tijelima vlasti pri proglašavanju gospodarstava zaraženima, te na provedbi ograničenja kretanja i mjera suzbijanja bolesti u skladu s Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom 112/07;
- pripremiti i provesti kontrolne posjete svim gospodarstvima sa svinjama na zaraženom području i onima na ugroženom području za koje se smatra da su u opasnosti, uključujući i one na koje upozori Stručno tijelo u skladu s Pravilnikom 112/07 i Pravilnikom 116/08;
- provesti epidemiološka istraživanja na zahtjev Stručnog tijela, te utvrditi kretanje svinja koje su mogle prenijeti bolest u skladu s Pravilnikom 112/07;
- ako je hitno cijepljenje dopušteno, angažirati ekipe za cijepljenje za provedbu akcije te nadzirati njezin napredak u skladu s Pravilnikom 112/07 i Pravilnikom 116/08;
- uvoditi ograničenja na gospodarstvima na kojima se nalaze životinje prema potrebi, te ukinuti takva ograničenja kada više ne bude opasnosti u skladu s Pravilnikom 112/07 (Rješenje kojim se uvode mjere nalazi se u Prilogu IV, kao i Rješenje kojim se ukidaju ograničenja);
- nadzirati repopulaciju svinja na ispravnjena gospodarstva nakon ukinuća ograničenja u skladu s Pravilnikom 112/07 i Pravilnikom 116/08;
- održavati stalnu vezu s NKS i izvještavati barem jednom dnevno o rezultatima suzbijanja i iskorjenjivanja ASK u tom području;
- održavati vezu s tijelima lokalne samouprave.

3.2.2. Osoblje LKS

Osoblje angažirano u LKS uključuje:

- veterinare ospособljene za dijagnosticiranje ASK, ograničenje kretanja, prikupljanje podataka o mogućim putevima unosa virusa ASK i kontaktnim gospodarstvima u okviru epidemiološkog istraživanja, postupanje na zaraženim i ugroženim gospodarstvima (uključujući usmrćivanje, neškodljivo uklanjanje lešina, čišćenje i dezinfekciju);
- pomoćno tehničko osoblje ospособljeno za obavljanje zadataka LKS, uključujući postupanje na zaraženim i ugroženim gospodarstvima i funkcioniranje ograničenja kretanja;
- administrativno osoblje ospособljeno za suočavanje s iznenadnom pojavom bolesti na lokalnoj razini i upoznato s pisanim i/ili kompjuteriziranim sustavima za uporabu podataka o ASK, uključujući naročito sustav za istraživanje putova prijenosa bolesti.

Na raspolaganju treba biti dovoljan broj veterinara, tehničkog i administrativnog osoblja, tako da LKS može promptno provoditi odluke koje donosi NKS u suradnji sa Stručnim tijelom, te da situacija na terenu uvijek bude pod nadzorom.

3.3. Stručno tijelo za ASK

3.3.1. Osnivanje stručnog tijela i zadaci

Pravilnik 112/07, članak 22., stavak 5.

Stručno tijelo osniva se na temelju Pravilnika 112/07, rješenjem ministra MP, a uključuje veterinare, lovce, biologe i epidemiologe s odgovarajućim stručnim znanjima i iskustvima za pomoći Upravi u osiguranju pripravnosti u slučaju pojave ASK.

Stručno tijelo stalno prati nove znanstvene spoznaje o ASK kako bi u slučaju izbijanja ove bolesti pomoglo Upravi:

- u epidemiološkom istraživanju;
- u uzorkovanju, laboratorijskoj dijagnostici i tumačenju rezultata laboratorijskih pretraživanja;
- u utvrđivanju mjera za kontrolu bolesti.

Stručno tijelo ima stalne članove, čiji se broj može povećati ako to zahtijeva situacija u vrijeme krize.

Članovi se biraju zbog svojih sposobnosti, stručnog poznavanja kliničkih znakova i epidemiologije ASK, te poznavanja metoda suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti. Oni imaju teoretsko i praktično znanje o bolesti i prolaze kroz izobrazbu čiji je cilj osigurati da uvijek raspolažu s najnovijim znanstvenim podacima i praktičnim iskustvima.

Članovi Stručnog tijela su veterinari sa sveobuhvatnim poznavanjem ASK, laboratorijski virusolog s iskustvom u uzimanju uzoraka i dijagnostičkog ispitivanja ASK, djelatnici Sektora za zaštitu zdravlja životinja, epidemiolog, patolog, zoohigijeničar, član iz Uprave za zaštitu prirode – Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, član iz Uprave za šumarstvo, lovstvo i drvu industriju, predstavnik lovaca, te predstavnici drugih institucija ukoliko za to ima potrebe.

3.3.2. Dužnosti i obveze Stručnog tijela

U vrijeme kada u zemlji nema pojave bolesti, dužnosti i obveze Stručnog tijela su:

- Pružati stručnu pomoć i pomagati veterinarskoj službi u planiranju,
- postupanja u slučaju iznenadne pojave ASK,
- Savjetovati čelnika Uprave i NKS u vezi sa suzbijanjem i iskorjenjivanjem ASK te davati potporu tim aktivnostima,

- Davati savjete i pružati pomoć u izradi i redovitoj reviziji Kriznog plana, scenarija izbijanja bolesti radi planiranja i izobrazbe, te Priručnika s uputama za osoblje,
- Razvijati modele za prikupljanje i analizu epidemioloških podataka,
- Razvijati metode i modele za potporu procesa odlučivanja koristeći se pravilima na znanstvenoj osnovi i stručnim znanjem,
- Razvijati i primjenjivati sustave za upravljanje podacima za: epidemiološke podatke, zemljopisne i meteorološke podatke te analizu rizika,
- Organizirati izobrazbu osoblja o prepoznavanju kliničkih znakova bolesti, epidemiologije i sprječavanja ASK,
- Organizirati izobrazbu veterinarskog osoblja o provedbi epidemioloških istraživanja,
- Organizirati vježbe za slučaj izvanrednog stanja za veterinarsko, tehničko i pomoćno administrativno osoblje,
- Organizirati akcije upoznavanja javnosti o opasnosti od bolesti, za službene organizacije, poljoprivrednike i veterinare.

U slučaju potvrđene pojave ASK Stručno tijelo ima obaveze:

- Procijeniti kliničku situaciju na gospodarstvima te analizirati podatke dobivene epidemiološkim istraživanjem radi utvrđivanja podrijetla zaraze, datuma pojave i mogućeg širenja bolesti,
- Procijeniti koja su gospodarstva pod najvećim rizikom izravnog ili neizravnog kontakta i savjetovati o istraživanju mogućih putova prijenosa bolesti, te o drugim mjerama koje treba poduzeti radi ograničavanja širenja bolesti,
- Podnosići izvješća čelniku Uprave i NKS te davati savjete u vezi s nadzorom, uzimanjem broja uzoraka, načinom uzorkovanja i strategije suzbijanja bolesti,
- Pratiti i voditi epidemiološko istraživanje,
- Dopuniti epidemiološke podatke zemljopisnim i ostalim potrebnim informacijama,
- Provoditi procjene rizika u redovitim vremenskim intervalima,
- Savjetovati u vezi s problemima vezanim za uništavanje lešina i dekontaminacijom zaraženih prostora.

3.4. Epidemiološka jedinica

Epidemiološka jedinica je posebno tijelo sastavljeno od stručnjaka iz Sektora za zaštitu zdravlja životinja Uprave, Veterinarskog fakulteta i Hrvatskog veterinarskog instituta koji imaju potrebnu stručnost i iskustvo potrebno za asistenciju Upravi i Stručnom tijelu prilikom osiguranja pripravnosti za izbijanje ASK.

Epidemiološka jedinica pomaže LKS-ima na terenu i vodi epidemiološko istraživanje zajedno s nadležnim veterinarskim inspektorom u svrhu utvrđivanja mogućeg vremena unosa patogena, putova ulaza i širenja bolesti, kao i procjenu razmjera epidemije i faktora koji mogu utjecati na moguće daljnje širenje bolesti.

3.4.1. Dužnosti i obaveze Epidemiološke jedinice

U slučaju prijave sumnje na ASK, Epidemiološka jedinica će biti obaviještena od strane Uprave da ode na područje na kojem je postavljena sumnja i pomogne nadležnom veterinarskom inspektoru u popunjavanju epidemiološkog upitnika- *Vidi Priručnik, Poglavlje 3.*

U slučaju potvrde ASK Epidemiološka jedinica pomaže nadležnom veterinarskom inspektoru u popunjavanju epidemiološkog upitnika posebno u slučaju prvog izbijanja bolesti u zemlji.

Ukoliko se ne radi o prvom slučaju bolesti u zemlji, nadležni veterinarski inspektor može samostalno popuniti epidemiološki upitnik kako bi mogao procijeniti rizik.

Epidemiološko izvješće koje sastavlja Epidemiološka jedinica nakon epidemiološkog istraživanja prve pojave bolesti mora sadržavati sljedeće informacije:

- opću situaciju na zaraženom gospodarstvu;
- broj i kategorije svinja i ostalih životinja;
- način uzgoja;
- broj zaraženih životinja s kliničkim znakovima bolesti;
- procijenjeni datum kada su prvi klinički znakovi bolesti bili uočeni;
- veličinu i lokaciju gospodarstva te njegove veze s ostalim gospodarstvima na kojima ima svinja, javnim prometnicama, itd.;
- nedavna kretanja svinja, ostalih životinja, osoba i potencijalno kontaminiranog materijala na gospodarstvo i s gospodarstva.
-

4. Osoblje i oprema

4.1. Osoblje

Uprava vodi nacionalni popis veterinara, djelatnika veterinarskih organizacija i veterinarskih službi, posebice ovlaštenih veterinara koji imaju sposobnosti i iskustvo potrebno pri iznenadnim pojavama bolesti te tehničkog i administrativnog osoblja u veterinarstvu koje je na raspolaganju za sudjelovanje u aktivnostima koje se provode u slučaju pojave ASK. Predmetni popis, koji dopunjuje voditelj NKS sadrži: imena i lokacije članova osoblja, njihovu stručnu spremu, izobrazbu i praktično iskustvo u provedbi mjera sprječavanja bolesti. Na temelju Zakona o veterinarstvu, članak 30., kada na zaraženom ili ugroženom području nema dovoljan broj veterinara za uspješno suzbijanje zarazne bolesti, čelnik Uprave može s drugih područja odrediti potreban broj veterinara i drugih djelatnika te ih uputiti na zaraženo ili ugroženo područje. Veterinari i drugi djelatnici dužni su odazvati se pozivu i sudjelovati u radu. Ukoliko su te osobe u radnom odnosu, imaju pravo na naknadu plaće za vrijeme odsutnosti s rada. Osobe koje nisu u radnom odnosu imaju pravo na nagradu čiju visinu određuje čelnik Uprave. Sredstva za isplatu naknada i nagrada osigurana su u Državnom proračunu.

S pojedincima drugih poduzeća ili privatnog sektora i njihovim poslodavcima, koji bi mogli biti uključeni u aktivnosti suzbijanja bolesti, dogovara se i planira njihova potreba za sudjelovanjem u NKS ili LKS te njihova privremena nenazočnost na radnom mjestu, ukoliko zatrebaju njihove usluge.

Ekipe za provedbu mjera*:

1. **popis životinja** (nadležni veterinarski inspektor i veterinar)
2. **vađenje krvi** (veterinar i dva veterinarska tehničara)
3. **usmrćivanje** (nadležni veterinarski inspektor, veterinar, dva veterinarska tehničara)
4. **dezinfekcija** (veterinar, veterinarski tehničar)

*minimalan broj ekipa i osoba – ovisno o situaciji formira se odgovarajući broj ekipa

4.2. Oprema

4.2.1. Oprema za NKS

Oprema za NKS mora uključivati sljedeće:

- sredstva za komunikaciju, uključujući telefone (statične i mobilne) te fax;
- računala povezana s mrežom veterinarske službe, osobito s LKS, HVI i drugim važnim stožerima, što uključuje mogućnost komunikacije putem elektroničke pošte;
- kompjuterizirani sustav, ako je to moguće, a ako ne, papirnati za identifikaciju gospodarstava i lociranje životinja;
- pisače za računala;
- fotokopirni stroj;
- zemljovide u omjeru 1: 50.000 i 1: 10.000;
- baze podataka koje sadrže i druge informacije, uz one kojima se može pristupiti preko računalne mreže, a koje će biti korisne pri usmjeravanju mjera suzbijanja bolesti;
- popis nacionalnih i međunarodnih organizacija, odnosno onih koje bi bile pogodjene pojavom bolesti, i druge organizacije kao što su klaonice, stočni sajmovi, udruženja uzgajivača, poljoprivredne udruge, centri za umjetno osjemenjivanje, a koje bi trebalo obavijestiti u slučaju potvrđene pojave ASK;
- redovito nadopunjjen popis osoblja, onog u javnim službama i izvan njih, posebice, ovlaštenih veterinara, koje se može pozvati u pomoć u slučaju pojave bolesti s pojedinostima o njihovoj izobrazbi i iskustvu u suzbijanju bolesti.

4.2.2. Oprema za LKS

Oprema za LKS mora uključivati sljedeće:

- komunikacijska sredstva uključujući telefone, statične i mobilne, fax;
- računala povezana s mrežom veterinarske službe, koja omogućuje komunikaciju elektroničkom poštom;

- kompjuterizirani sustav (ako je moguće, a ako ne papirnati), za identifikaciju gospodarstava i lociranje životinja, uključujući pojedinosti o gospodarstvima na kojima se nalazi veliki broj životinja ili koja se iz drugih razloga smatraju osobito rizičnima;
- pisače za računala;
- fotokopirni stroj; zemljovide omjera 1: 50.000 za ugrožena područja i 1: 10.000 za zaražena područja;
- baze podataka s ostalim informacijama, uz one kojima se može pristupiti preko računalne mreže, a koje će biti korisne pri usmjeravanju mjera suzbijanja bolesti;
- redovito nadopunjeno popis organizacija i osoba na određenom području koje pokriva LKS, a koje bi mogле biti ugrožene pojavom bolesti, te koje je potrebno obavijestiti u slučaju potvrđene pojave ASK.

Popis organizacija i osoba koje je potrebno kontaktirati uključuju sljedeće:

- tijela lokalne i područne samouprave uključena u mjere suzbijanja bolesti životinja;
- policiju;
- carinsku službu;
- organizacije za umjetno osjemenjivanje;
- ostale službene organizacije koje bi mogle posjetiti gospodarstva;
- stočne sajmove, dogone, izložbe i procjenjivače stoke;
- sabirne centre za prikupljanje stoke i trgovce stokom;
- veterinare koji imaju privatnu praksu;
- lokalno veterinarsko udruženje;
- prijevoznike životinja i proizvoda životinjskog podrijetla;
- poljoprivredne kooperante;
- kafileriju;
- dobavljače stočne hrane;
- službe ovlaštene za obavljanje DDD;
- klaonice i objekte za preradu mesa;
- sindikate, te udruženja poljoprivrednika.

Zbog važnosti najstrožih mogućih biosigurnosnih mjera, LKS mora imati tuševe i svlačionice za osoblje koje je boravilo u prostoru za koji se vjeruje da nije zaražen, odvojeno od istih takvih objekata za osoblje koje je boravilo u prostoru za koji se sumnja ili zna da je zaraženo. Oprema koja se koristi u „čistom“ dijelu prostorija, dekontaminirat će se u prostorijama odvojenim od onih koje se koriste za dekontaminaciju opreme iz prostora za koji se sumnja ili zna da je zaražen.

Takve će prostorije, ako je potrebno, biti na raspolaganju i u pokretnim sanitarnim jedinicama (koje posjeduju oružane snage RH) za osoblje sa zaraženih gospodarstava, kako bi se osiguralo da se provedba postupka dekontaminacije u vezi pakiranja i predaje dijagnostičkog materijala, klanja koje slijedi, post-mortem pregleda ili čišćenja i dezinfekcije zaraženih prostora obavlja uz minimalni rizik širenja virusa ASK.

Svakom LKS mora biti osigurana oprema i potrošni materijal u svrhu suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti, a to je:

- oprema za obuzdavanje svinja, kao što su omče za hvatanje, injekcije sa sredstvima za omamljivanje, šprice i igle;
- oprema za uzimanje dijagnostičkih uzoraka kao što je oprema za uzimanje post-mortem uzorka koja sadrži noževe, skalpele, škare, hvataljke, vakumske epruvete, kontejnere za dijagnostičke uzorke i materijal za pakiranje kako bi se omogućio siguran prijevoz uzorka;
- oprema za usmrćivanje, kao što su pištolji, alati za ubijanje presijecanjem leđne moždine, prijenosne električne uređaje za usmrćivanje životinja, injekcije sa sredstvima za omamljivanje, šprice i igle;
- oprema za čišćenje i dezinfekciju, kao što su velike i male četke, lopate, strugala, vedra, kolica, raspršivači, tlačni uređaj za čišćenje i dezinfekcijska sredstva;
- odgovarajuće količine svih potrebnih službenih obrazaca i obavijesti za postavljanje na ulaz u gospodarstva, na ceste i sl. (obrasci i obavijesti nalaze se u Prilogu IV);
- zaštitna odjeća i obuća za terensko osoblje.

Za operativno postupanje u kriznim situacijama Ministarstvo poljoprivrede ima sklopljen Ugovor o skladištenju, obnavljanju i isporuci opreme potrebne u svrhu suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti životinja sklopljen temeljem plana nabave te način kojim bi se osigurala dostupnost potrebne opreme u svim dijelovima RH unutar 24 sata od zahtjeva upućenog od strane UVSH.

Svaki LKS ima pristup potrebnoj opremi za krizne situacije koja je osigurana od strane Uprave odnosno Ministarstva poljoprivrede, te se po zahtjevu isporučuje u roku od 24 sata. Oprema se naručuje prema pisanoj proceduri (Prilog II/5).

Svaki LKS mora imati izrađene lokalne krizne planove u kojima su navedeni kontakti i adrese s kojima u skladu s prethodnim ugovorima ili sporazumima s tijelima lokalne i područne samouprave. LKS imaju pristup i drugoj opremi te mehanizaciji, kao što su materijal i alat za podizanje privremenih svinjaca, kamioni, strojevi za utovar i kopanje, cisterne za vodu, generatori, crpke i dodatni tlačni uređaji za čišćenje. Na raspolaganju trebaju biti i sredstva za uništavanje otpadnog materijala spaljivanjem na udaljenim mjestima, što se također dogovara ugovorima s izvođačima.

Način i postupak angažiranja mehanizacije kao i imena i prezimena ljudi uključenih u suzbijanje i iskorjenjivanje bolesti moraju biti opisani u dijelovima Kriznog plana za Lokalne stožere.

4.2.3. Oprema Epidemiološke jedinice

- 2 zaštitna kombinezona,
- 2 zaštitna kombinezona za jednokratnu upotrebu,
- zaštitna nepropusna odjeća otporna na kemikalije,

- maske za jednokratnu uporabu,
- naočale,
- čvrste rukavice,
- četka za čišćenje,
- PVC vrećice (50 l) za držanje odjeće i čizama,
- sredstva za omamljivanje,
- sredstva za eutanaziju,
- 1 pištolj za omamljivanje,
- 100 epruveta za krv,
- 100 šprica i igala za uzimanje krvi svinja,
- 3 rashladne torbe,
- 2 baterije s ulošcima,
- 2 omče za fiksaciju,
- termometri,
- blokovi i pisaljke i čvrsta podloga za pisanje,
- dezinfekcijsko sredstvo koje je ispitano da djeluje protiv uzročnika ASK, i odobreno za upotrebu od Ministarstva poljoprivrede, za pripremu 100 l otopine,
- papirnati ručnici,
- mobilni telefoni.

5. Dijagnostički laboratorij

5.1. Nacionalni referentni laboratorij

Nacionalni referentni laboratorij za ASK je Laboratorij za dijagnostiku klasične svinjske kuge, molekularnu virologiju i genetiku Hrvatskog veterinarskog instituta (HVI) u Zagrebu. Lokacije i telefonski brojevi HVI-a i svih Veterinarskih zavoda navedeni su u Prilogu II/2.

Nacionalni referentni laboratorij za ASK odgovoran je za laboratorijsko pretraživanje u svrhu otkrivanja virusa ASK i identifikacije genotipa virusa u skladu s dijagnostičkim priručnikom. U tu svrhu laboratorij može sklapati posebne sporazume s Referentnim laboratorijem Europske unije ili s drugim nacionalnim laboratorijima država članica Europske unije. Nacionalni referentni laboratorij za ASK odgovoran je za koordiniranje standarda i dijagnostičkih metoda u drugim dijagnostičkim laboratorijima za ASK u državi. U tu svrhu:

- opskrbljuju pojedine laboratorije dijagnostičkim reagensima;
- kontroliraju kvalitetu svih dijagnostičkih reagensa koji se nalaze u zemlji;
- organiziraju usporedne testove;
- pohranjuju izolate virusa ASK iz potvrđenih slučajeva i izbijanja bolesti na području države.

Referentni laboratorij Europske unije za ASK je:

Centro de Investigacion en Sanidad Animal,
28130 Valdeomos, Madrid, Spain.

Nacionalni referentni laboratorij povezan je s EU referentnim laboratorijem.

5.2. Metode koje se koriste u dijagnostici ASK

Za dokaz protutijela:

- Imunoenzimni test
- Imuno-blotting

Za otkrivanje virusnog genoma:

- PCR
- QRT-PCR

5.3. Kapacitet laboratorija

Metode	<i>Kapacitet (tjedni)</i>	
	Optimalni	Maksimalni
Imunoenzimni test za dokazivanje protutijela za virus ASK	300-600	2000
Imuno-blotting	100-150	200
PCR	20-30	50
QRT-PCR	60-80	150

5.4. Osoblje laboratorija

U laboratoriju je zaposleno 5 osoba: 2 doktora znanosti

1 inženjer molekularne biologije
2 tehnička suradnika

6. Upotreba, proizvodnja i prodaja cjepiva za afričku svinjsku kugu

Pravilnik 112/07, članak 19.

Cjepivo protiv afričke svinjske kuge nije dostupno. Prema članku 19. Pravilnika 112/07 korištenje cjepiva za ASK je zabranjeno.

7. Programi osposobljavanja i kontinuirana edukacija o ASK

U svrhu edukacije i informiranja veterinara i posjednika svinja Uprava organizira tečajeve za veterinare kako bi što prije prepoznali i brzo reagirali u slučaju sumnje i pojave ASK. Uprava izrađuje informativne letke za posjednike svinja, lovce te brošure za veterinare.

U skladu s člankom 129. ,stavak 1., točka 8. Zakona o veterinarstvu Hrvatska veterinarska komora skrbi o stručnom osposobljavanju i usavršavanju veterinarskih djelatnika, te ima izrađen Program stručnog usavršavanja doktora veterinarske medicine, čime se omogućuje njihovo bodovanje u cilju održavanja Licence za rad veterinara.

8. Informiranje i komunikacija s javnosti

U javnost se podaci šalju u skladu s Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine br. 25/13 i 85/15). Obavješćivanje putem sredstava javnog informiranja (TV, radijski program i tisak) je vrlo važno i korist se uvijek kada za to postoji mogućnost. Za davanje izjave za javnost ovlašten je čelnik Uprave ili osoba koju on ovlasti u dogovoru sa službom za informiranje MP

PRILOG I

NACIONALNI KRIZNI STOŽER ZA SUZBIJANJE BOLESTI (NKS) – adresa i kontakt

Ime: MP; UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE

Adresa: Planinska 2a, 10 000 Zagreb

Telefon: 01/ 6443 - 540

Telefaks: 01/ 6443 - 899

Elektronska pošta: uprava.veterinarstva@mps.hr

Predsjednik NKS je čelnik Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

PRILOG II/1

LOKALNI KRIZNI STOŽERI (ČLANOVI)

PODRUČNI URED ZAGREB

1. GRAD ZAGREB

Predsjednik stožera: Zvonimir Bogdanić

Šubićeva 29, 10000 Zagreb

e-mail: zvonimir.bogdanic@dirh.hr

tel: 01/2375-412

mob: 099/8156-455

Zamjenik predsjednika: Benito Račić

Šubićeva 29, 10000 Zagreb

e-mail: benito.racic@dirh.hr

tel: 01/2375-253

mob: 098/1842-463

2. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

Predsjednica stožera: Snježana Gutić Jakovljević

Trg Ante Starčevića 12, 10380 Sveti Ivan Zelina

e-mail: snjezana.gutic@dirh.hr

tel: 01 204 9665 ;

mob: 099 8156 458

Zamjenik predsjednice: Damir Ikić

Dr. Franje Tuđmana 47/II, 10450 Jastrebarsko

e-mail: damir.ikic@dirh.hr

tel: 01 6281 546

mob: 099/8156-454,

3. KARLOVAČKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Željko Matijašić

B. Frankopana 11, 47300 Ogulin

e-mail: zeljko.matijasic@dirh.hr

tel: 047/531-499

fax: 047/531-499

mob: 099/8156-526

Zamjenik predsjednika: Branka Horvatić

Trg bana Petra Zrinskog 8, 47000 Karlovac

e-mail: branka.horvatic@dirh.hr

tel: 047/638 815

mob: 099/8156 525

4. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Vesna Rukavina

Trg bana Josipa jelačića 2, 44400 Glina

e-mail: vesna.rukavina@dirh.hr

tel: 044 882 022

mob: 099/8156-530

Zamjenik predsjednice: Dalibor Kovačević

Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska

e-mail: dalibor.kovacevic@dirh.hr

tel: 044 800 085

mob: 099 8156 532

5. BJELOVARSKO - BILOGORSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Renata Ćurić

Petra Zrinskog 13/II, 43000 Bjelovar

e-mail: renata.curic@dirh.hr

tel: 043 221808

mob: 099/8156 404

Zamjenik predsjednika: Denis Sever

Milana Novačića 13, 43 240 Čazma

e-mail: denis.sever@dirh.hr

tel: 043 771 490

mob: 099/7087009

PODRUČNI URED VARAŽDIN

6. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Damir Ramuščak

Kratka 1, 42000 Varaždin

e-mail: damir.ramusck@dirh.hr

tel: 042 313 822

mob: 099/8156-442

Zamjenik predsjednika: Zorana Sedlanić-Cecelja

Kratka 1, 42000 Varaždin

e-mail: zorana.sedlaniccecelja@dirh.hr

tel: 042 313 822

mob: 099/8156-493

7. KOPRIVNIČKO - KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Katica Golubić

Stjepana Radića 1, 48 350 Đurđevac

e-mail: katica.golubic@dirh.hr

tel: 048 811 116

mob: 099/815 6489

fax 048/ 818 400

Zamjenik predsjednice: mr. sc. Josip Bunta

Matije Gupca 2, 48 000 Koprivnica

e-mail: josip.bunta@dirh.hr

tel: 048 222 825
mob: 099/8156-412

8. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Vesna Petek
Trg Ljudevita Gaja 12, 49000 Krapina
e-mail: vesna.petek@dirh.hr
tel i fax: nema
mob: 099 3647 449

Zamjenik predsjednika: Vlatka Brlečić
Trg Matije Gupca 20, 49240 Donja Stubica
e-mail: vlatka.brlecic@dirh.hr
tel i fax: 049 286 909
mob: 099 8156 445

9. MEĐIMUSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Marijan Glavina
Zrinsko Frankopanska 9, 40 000 Čakovec
e-mail: marijan.glavina@dirh.hr
tel: 040 370 801
mob: 099/8156-502

Zamjenik predsjednika: Vladimir Rapaić
Zrinsko Frankopanska 9, 40 000 Čakovec
e-mail: vladimir.rapaic@dirh.hr
tel: 040 396 840
mob: 099/815 6503

PODRUČNI URED SPLIT

10. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: dr.sc. Svjetlana Milin Radić
Mike Tripala 6, 21000 Split
e-mail: svjetlana.milinradic@dirh.hr
tel: 021 444 064
mob: 099/8156-339

Zamjenik predsjednice: Marijo Vučković
Stjepana Gunjače 12, 21230 Sinj
e-mail: mario.vuckovic@dirh.hr
tel: 021 822 563
mob: 099/8156 338

11. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Milivoj Dominiković
Stjepana Radića 3, 20350 Metković
e-mail: milivoj.dominikovic@dirh.hr
tel: 020 681 977
mob: 099/8156-482
Zamjenik predsjednika: Darko Rukavina

Vukovarska 2, pp 79, 20000 Dubrovnik
e-mail: darko.rukavina@dirh.hr
tel: 020 351 023
mob: 099/8156 434

12. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Franka Petković
Velimira Škorpika 13B 22000 Šibenik
e-mail: franka.petkovic@dirh.hr
tel: 022 213 519
mob: 099/8156 252

Zamjenik predsjednika: Ivana Baljkas
Velimira Škorpika 13B 22000 Šibenik
e-mail: ivana.baljkas@dirh.hr
tel: 022/ 448276
mob: 099/8156485

13. ZADARSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Tea Vrančić
Dr. Franje Tuđmana 82 , 23210 Biograd
e-mail: tea.vrancic@dirh.hr
tel: 023/384-516
mob: 099/2439-043

Zamjenik predsjednika: Sandra Štajdohar
Ivana Mažuranića 30, 23000 Zadar
e-mail: sandra.stajdohar@dirh.hr
tel: 023/327 819
mob: 099/9881 449

PODRUČNI URED RIJEKA

14. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Melania Kramarić
Zagrebačka 19, 51000 Rijeka
e-mail: melanija.kramaric@dirh.hr
tel: 051/312-311 26
fax: 051 320 139
mob: 099/8156-379

Zamjenik predsjednice: Renato Vičević
Zagrebačka 19, 51000 Rijeka
e-mail: renato.vicevic@dirh.hr
tel: 051 312 311
mob: 099/8156-381

15. ISTARSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Lovorka Tomičić
Sv.Teodora 2, 52100 Pula
e-mail: lovorka.tomicic@dirh.hr

tel: 052 218 309
mob: 099/8156-386

Zamjenik predsjednice: Aneta Verzon
Sv.Teodora 2, 52100 Pula
e-mail: aneta.verzon@dirh.hr
tel: 052 218 309
mob: 099/8156-388

16. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Ljiljana Šarić
Trg Stjepana Radića 1-3, 53000 Gospić
e-mail: ljiljana.saric@dirh.hr

tel: 053 560-739
mob: 099/8156-397
Zamjenik predsjednika: Tanja Gavrić

Trg Stjepana Radića 1-3, 53000 Gospić
e-mail: tanja.gavric@dirh.hr
tel: 053 560 739
mob: 099/8156-457

PODRUČNI URED OSIJEK

17. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Valerija Pašalić
Pape Ivana Pavla II, kbr 4, 31400 Đakovo
e-mail: valerija.pasalic@dirh.hr
tel: 031 815 180
mob: 099/8156-341

Zamjenik predsjednice: Maja Blažević
Ivana Pavla II, 4. 34000 Đakovo
e-mail: maja.blazevic@dirh.hr
tel: 031 811 343
mob: 099/8156-350

18. BRODSKO – POSAVSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Damir Agičić
Naselje Slavonija 1/11, 35000 Slavonski Brod
e-mail: damir.agicic@dirh.hr
tel: 035 409 878, 409-685
mob: 099/ 8156-357

Zamjenik predsjednika: Snježana Marušić
Trg K. Tomislava 1, 35400 Nova Gradiška
e-mail: snjezana.marusic@dirh.hr
tel: 035 361 832
mob: 099/8156-359

19. POŽEŠKO – SLAVONSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Slavica Sučevac

Kamenita vrata 10, 34000 Požega

e-mail: slavica.sucevac@dirh.hr

tel: 034 272 265

mob: 099/8156-364

Zamjenik predsjednika: Mario Šegota

Kamenita vrata 10, 34000 Požega

Trg bana Jelačića 18, 34 550 Pakrac

e-mail: mario.segota@dirh.hr

tel: 034 412 350

mob: 099/8156-367

20. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Nada Ćaleta

J.J.Strossmayera 18, 32270 Županja

e-mail: nada.caleta@dirh.hr

tel: 032/826-350

mob: 099/8156-373

Zamjenik predsjednice: Željka Bosnić

Olajnica 19, II kat, 32000 Vukovar

e-mail: zeljka.bosnic@dirh.hr

tel: 032 835 924

mob: 099/8156-368

21. VIROVITIČKO – PODRAVSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Silvija Šimek-Orlić

Trg Sv. Josipa 10, 33520 Slatina

e-mail: silvija.simek-orlic@dirh.hr

tel: 033 551-270

mob: 099/8156-420

Zamjenik predsjednika: István Karácsonyi

Trg Kralja Zvonimira 2, 33000 Virovitica

e-mail: istvan.karacsonyi@dirh.hr

tel: 033 721 030

mob: 099 8156 405

PRILOG II/2

Hrvatski veterinarski institut – kontakti

HRVATSKI VETERINARSKI INSTITUT

Savska cesta 143, 10 000 Zagreb

Telefon: 01/612 36 66

Telefax: 01/619 08 41

e-mail: ured@veinst.hr

VETERINARSKI ZAVOD RIJEKA

Podmurvice 29, 31 000 Rijeka

Telefon: 051/67 8738, 051/672 627

Telefax: 051/67 84 97

VETERINARSKI ZAVOD SPLIT

Poljička cesta 33, 21 000 Split

Telefon: 021/37 07 52, 021/371 582

Telefax: 021/37 07 55

VETERINARSKI ZAVOD KRIŽEVCI

Zakmardijeva 10, 48 260 Križevci

Telefon: 048/68 14 16, 048/279 251

Telefax: 048/279 255

VETERINARSKI ZAVOD VINKOVCI

J. Kozarca 24, 32 100 Vinkovci

Telefon: 032/33 12 88, 032/338 449

Telefax: 032/33 26 15

PRILOG II/3

Objekt za preradu nusproizvoda kategorije 1 – adresa i kontakt

AGROPROTEINKA d.d
10 361 Sesvetski Kraljevac
Industrijska cesta bb
Telefon: 01/20 46 776
Telefaks: 01/20 46 774
Call centar: 072/500 - 605

PRILOG II/4

REFERENTNI LABORATORIJ EU ZA ASK

Centro de Investigacion en Sanidad Animal
28130 Valdeolmos
Madrid
SPAIN

PRILOG II/5

NARUDŽBENICA OPREME U KRIZNIM SITUACIJAMA

Naziv Dobavljača:

DATUM: _____

NAZIV NARUČITELJA

NARUĐBE: _____

(Ovlaštena veterinarska organizacija)

Redni broj	Naziv artikla	Veličina	Količina	Pakiranje
I	Zaštitna odjeća i obuća			
1.	Zaštitno odijelo- bijela kuta	XXL		kom
		XL		kom
		L		kom
2.	Zaštitno odijelo(kombinezon za jednokratnu uporabu)	XXL		kom
		XL		kom
		L		kom
3.	Zaštitna kapa za jednokratnu uporabu			kom
4.	Zaštitne rukavice-gumene, čvrste	S		pari
		M		pari
		L		pari
5.	Zaštitna pregača od gumiranog platna	L		kom
		XL		kom
		XXL		kom
6.	Zaštitne rukavice- za jednokratnu primjenu (kutija po 100 kom)	S		kut
		M		kut
		L		kut
7.	Zaštitna maska za lice- za jednokratnu upotrebu			kom
8.	Zaštitna maska za lice sa filterom-jednokratna			kom

9.	Zaštitne naočale- tipa maske, prozirne			kom
10.	Gumene čizme- do koljena, antisklisklizajući đon	39		pari
		40		pari
		42		pari
		44		pari
		45		pari
		46		pari
		47		pari
11.	PVC navlake za cipele- čvrste, do koljena, nepromočne			kom
12.	PVC navlake za cipele- kratke, nepromočne			kom
II	Sredstva za dezinfekciju			
14.	Natrijeva lužina (NaOH) pakiranje 2 kg			kg
15.	Dezinficijens u prahu pakiranje 1 kg	aktivna tvar: kalijev peroksimonosulfat, natrijev dodecibenzensulfonat, sulfaminska kiselina		kg
16.	Prskalice za dezinfekciju (leđne, motorne)	najmanja zapremnina 15L		kom
17.	Koncentrirani dezinficijens- pakiranje od 3L	aktivna tvar: bezalkonij, glutaraldehid, glioksal		kom
III	Oprema za uzorkovanje			
18.	Šprice za jednokratnu uporabu (kutija 100kom)	5 ml		kut
		10ml		kut
19.	Igle za jednokratnu uporabu (kutija 100 komada)	1,2*50		kut
		2,1*80		kut
		2,1*60		kut
		1,1*38		kut
20.	Vakumske epruvete (kutija 100 komada)			kut

21.	Vakumske epruvete-sterilne za bris (kutija 100 komada)			kut
22.	Igle za vakumske epruvete (kutija 100 komada)	0,80*40		kut
23.	Plastične vrećice 5L			kom
24.	Plastične vrećice 10L sa samoljepljivom trakom za zatvaranje otvora vrećice			kom
25.	Samoljepljive etikete(pakiranje 100-200 kom)			kut
26.	Marker flomasteri			kom
27.	Sprej u boji za označavanje 400 ml			kom
28.	Traka za označavanje terena (traka upozorenja)	1 kolut trake mora biti najmanje 50m dužine, najviše 10 cm širine Boja :bijela s crvenim natpisom ZABRANJEN PRISTUP		kolut
29.	Plastična kutija s poklopcom	Od tvrde plastike, bez ručke za nošenje, najmanje dimenzija: dužine 48cm, širina 30cm, dubina 26cm		kom
30.	Kreda u boji- crvena			kom
31.	Celulozna vata (staničevina)			kom
32.	Plastična kutije od 300g- s poklopcom na navoj			kom

33.	Prijenosni hladnjaci za prijevoz uzoraka	Zapremnina 20-30 L		kom
34.	Uložak za hladnjak			kom
IV	Sredstva za pranje i čišćenje			
35.	Deterđenti (pakiranje 3kg)			kom

36.	Sapuni za pranje ruku- antibakterijski			kom
37.	Visokotlačni uređaj za pranje s topлом i hladnom vodom			kom
38.	Četke- grube za pranje prostora			kom
39.	Četke za pranje ruku			kom
40.	Metle- duga drška			kom
41.	Kante (10L)			kom
42.	Spužve			kom
43.	Velike plastične vreće za smeće(70x110L)	Pakirano po 10 kom		paketa
IV	Sredstva za sputavanje i usmrćivanje			
44.	Pištolj za omamljivanje, usmrćivanje životinja (goveda i svinje)			kom
45.	Streljivo za pištolj za omamljivanje/usmrćivanje	Kutije od 50 kom streljiva		kut
46.	Injekcijska otopina za usmrćivanje	Pakiranje 50ml: aktivna tvar embutramid 200mg mebenzonijev jodid 50mg		bočica
47.	Čelične omče za usmrćivanje- sa drškom			kom
V	Oprema za pisanje			kom
48.	Flipchart ploča			kom
49.	Marker- crveni			kom
50.	Marker- crni			kom
51.	Brisalica ploče			kom

DODATAK 1

SADRŽAJ PRIRUČNIKA ZA ASK

POGLAVLJE 1

I. Priroda bolesti

1. Etiologija
2. Otpornost virusa
3. Prijemljive vrste
4. Epizootiologija
5. Patogeneza
6. Klinička slika
7. Patoanatomski nalaz
8. Diferencijalna dijagnoza

POGLAVLJE 2

II. Dijagnostika

1. Opći postupci i kriteriji za prikupljanje i prijevoz uzoraka
 - 1.1. Opći postupci i kriteriji
 - 1.2. Prikupljanje uzoraka za virološke testove
 - 1.3. Prijevoz uzoraka
2. Načela i upotreba viroloških testova i procjena njihovih rezultata
 - 2.1. Otkrivanje virusnog antiga
 - 2.2. Izolacija virusa i identifikacija hemadsorpcijskim testom
 - 2.3. Otkrivanje virusnog genoma
 - 2.5. Genska tipizacija izolata virusa ASK
3. Načela i upotreba seroloških testova i procjena njihovih rezultata
 - 3.1. Osnovna načela i dijagnostička vrijednost
 - 3.2. Preporučeni serološki testovi
4. Minimalni sigurnosni uvjeti za laboratorije za ASK

Dodatak 1. Preporučeni virološki testovi i procjena rezultata
dodatak 2. određivanje broja uzoraka

POGLAVLJE 3

III. Sumnja na pojavu ASK na gospodarstvu

1. Sistem obavješćivanja i prijave sumnje na ASK
 2. Smjernice za glavne kriterije prema kojima se neko gospodarstvo može smatrati sumnjivim na zaraženje ASK
 3. Epidemiološko istraživanje
 4. Mjere koje se provode u slučaju sumnje na pojavu ASK na gospodarstvu
 5. Smjernice i postupci za klinički pregled i uzimanje uzorka svinja sa sumnjivih gospodarstava
 6. Postupci uzorkovanja pri usmrćivanju svinja u okviru preventivnih mjera na sumnjivom gospodarstvu
- Dodatak 1. Higijenski postupak za osoblje koje dolazi na gospodarstvo sumnjivo na ASK

POGLAVLJE 4

IV. Potvrđena pojava ASK

1. Sistem obavješćivanja i prijavljivanja u slučaju potvrđene pojave ASK
2. Prijava bolesti i druge epidemiološke informacije koje se dostavljaju europskoj komisiji u slučaju kada je potvrđena ASK
3. Mjere koje se provode u slučaju potvrđene pojave ASK na gospodarstvu
4. Mjere koje se provode u slučajevima kada je potvrđeno izbijanje ASK na gospodarstvu koje se sastoji od različitih proizvodnih jedinica
5. Postupci uzimanja uzoraka na gospodarstvu prilikom usmrćivanja svinja nakon što je bolest potvrđena
6. Mjere u slučajevima kada je potvrđeno izbijanje ASK na gospodarstvu koje se sastoji od različitih proizvodnih jedinica
7. Mjere koje se provode na kontaktnim gospodarstvima
8. Mjere koje se provode u slučajevima sumnje ili potvrde ASK u klaonici ili u prijevoznom sredstvu

POGLAVLJE 5

V. Zaraženo i ugroženo područje

1. Mjere u zaraženom području
2. Postupci uzorkovanja na zaraženom području prije ukidanja mjera
3. Mjere u ugroženom području
4. Postupci uzorkovanja na gospodarstvima u ugroženom području prije ukidanja mjera
5. Postupci provjere i uzorkovanja prije davanja odobrenja za premještanje svinja iz gospodarstava smještenih u zaraženom i ugroženom području i u slučaju klanja ili usmrćivanja navedenih svinja
6. Postupci kontrole i uzorkovanja na gospodarstvu pri obnovi populacije

POGLAVLJE 6

VI. Ponovno uvođenje svinja na gospodarstva nakon izbijanja bolesti

POGLAVLJE 7

VII. Sumnja ili potvrda ASK u divljih ili poludivljih svinja

1. Mjere koje se provode u slučajevima sumnje ili potvrđene ASK
2. Postupci serološkog praćenja i uzorkovanja u područjima na kojima se sumnja na pojavu ASK ili je ASK potvrđena u divljih svinja
3. Planovi za iskorjenjivanje ASK iz populacije divljih svinja
4. Mjere za sprječavanje širenja ASK putem vektora
5. Upute za pronalaženje vektora

POGLAVLJE 8

VIII. Čišćenje, dezinfekcija, dezinsekcija

POGLAVLJE 9

IX. Upotreba, proizvodnja i prodaja cjepiva za ASK

POGLAVLJE 10

X. Naputak o načinu usmrćivanja svinja pri provođenju mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje ASK

POGLAVLJE 11

XII Određivanje broja uzoraka

POGLAVLJE 12

Kontakti

POGLAVLJE 13

Narudžbenica opreme u kriznim situacijama